

ФОРМУВАННЯ ДИДАКТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ПРИ ВИВЧЕННІ НОВИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

О.М. Туравініна

м. Кривий Ріг, Криворізький державний педагогічний університет

*Наочність – це розуміння і активність
(Фрідман Л.М.)*

Постановка проблеми. Зміст інформатизації освіти полягає у використанні нових інформаційних технологій на всіх рівнях навчально-виховного процесу. Аналіз наукових джерел, присвячених відображенню сучасного стану впровадження в практику навчання комп'ютерної техніки, показує не тільки переваги, але й недоліки комп'ютерного навчання в порівнянні з традиційним. Тому при створенні педагогічного програмного продукту слід брати до уваги не тільки всі можливості комп'ютерної техніки, а й результати досліджень у дидактиці, інформатиці, психології, які становлять нероздільну методологічну основу для використання такого ефективного засобу навчання, яким є комп'ютер.

Практика застосування нових інформаційних технологій навчання доводить необхідність орієнтації не на найбільш поширені нині зразки технології, а на найбільш ефективні, тобто ті, що досить повно використовують дидактичні можливості комп'ютера.

Аналіз наукових досліджень. Роль наочності в розвитку особистості детально вивчалась І.Г. Песталоцці [4, 49], Я.А. Коменським [3, 554-555], К.Д. Ушинським [6] та ін. Зокрема, К.Д. Ушинський дав глибоке психологічне обґрунтування наочності навчання.

На думку багатьох сучасних вчителів-практиків, використання анімації має високу ефективність, викликає інтерес та спонукає до висловлення своєї думки навіть тих учнів, які не відрізняються високою кмітливістю [5]. Найбільш висока якість засвоєння інформації досягається при поєднанні словесного викладення матеріалу та використання засобів наочності [1]. На думку науковців, з великою увагою слід відноситись до педагогічної доцільності і необхідності використання ПК у молодшій школі, оскільки у дітей молодшого шкільного віку немає видів діяльності, які потребують комп'ютерної підтримки [2].

Формулювання цілей статті. Мета статті – висвітлити досвід вивчення дисципліни «Нові інформаційні технології» майбутніми вчителями початкових класів педагогічного факультету Криворізького державного педагогічного університету, спрямований на формування у студентів знань, умінь і навичок, необхідних для ефективного використання засобів сучасної інформаційної технології у своїй професійній діяльності, для управління навчальним процесом, застосування засобів новітніх інформаційних технологій при

вивченні предметів початкової школи, вирішення проблем інформатизації та гуманітаризації освіти.

Основна частина. Враховуючи зазначене, при розробці змісту лабораторних занять був зроблений акцент на вивчення можливостей широко відомих програмних продуктів, таких, як графічний і текстовий редактор та табличний процесор.

Зокрема, тематика лабораторних занять складається з наступних тем:

1. *Текстовий редактор MS Word.* Інтерфейс користувача, налаштування параметрів вікна. Робота з текстом: операції над виділеним фрагментом тексту. Перевірка орфографії, автозаміна. Створення таблиць та малюнків. Одночасна робота з кількома документами, автоматичне створення змісту документу, що має складну структуру.

2. *Графічний редактор Paint.* Малювання геометричних фігур, дії над малюнком та його фрагментами. Виконання надписів.

3. *Табличний процесор Microsoft Excel.* Типи даних. Створення простих таблиць з використанням елементарних формул. Створення таблиць зі складним форматкуванням, використання складних формул та статистичних і логічних функцій. Побудова діаграм.

4. *Створення презентацій* за допомогою програми *MS PowerPoint.* Налаштування дизайну слайдів та анімації.

Останнім часом все більших масштабів набуває тренінг «*Intel. Навчання для майбутнього*», метою якого є впровадження методу проектів у процес навчання. Серед документів, що складають портфоліо, слід виділити дидактичні матеріали, що входять до методичного комплексу: тест, організаційна діаграма, оцінювання та ін. Ці документи є прикладом використання текстового редактора і табличного процесора для автоматизації та унаочнення дидактичної підготовки майбутнього вчителя. Завдання лабораторних робіт даного курсу розроблені для формування умінь створювати зазначені вище та подібні до них дидактичні матеріали. При цьому, більшість завдань підібрані так, щоб спонукати студентів до одночасного використання декількох програм (наприклад, вставка створеного малюнку з графічного редактора до текстового).

Нижче наведені приклади дидактичних розробок, створених студентами під час виконання лабораторних робіт.

Висновки. Для наведених прикладів характерне наочне подання матеріалу, комп'ютер у цьому випадку дає можливість створювати цікаві різнокольорові дидактичні матеріали. В ручному варіанті виготовлення це довготривалий та копіткий процес, до того ж не всі майбутні вчителі мають художні здібності. Оздоблення, як доводять психологи, відіграє велику роль у формуванні емоційного стану людини, що позитивно впливає на сприйняття нового матеріалу як дорослими, так і дітьми (насамперед, молодшого шкільного віку). Тому вважаємо, що саме направленість нашого курсу на формування стійкої потреби застосування комп'ютера для створення методич-

них розробок дозволить майбутнім вчителям початкових класів виробити сучасний стиль роботи, створити позитивну емоційну забарвленість процесу навчання.

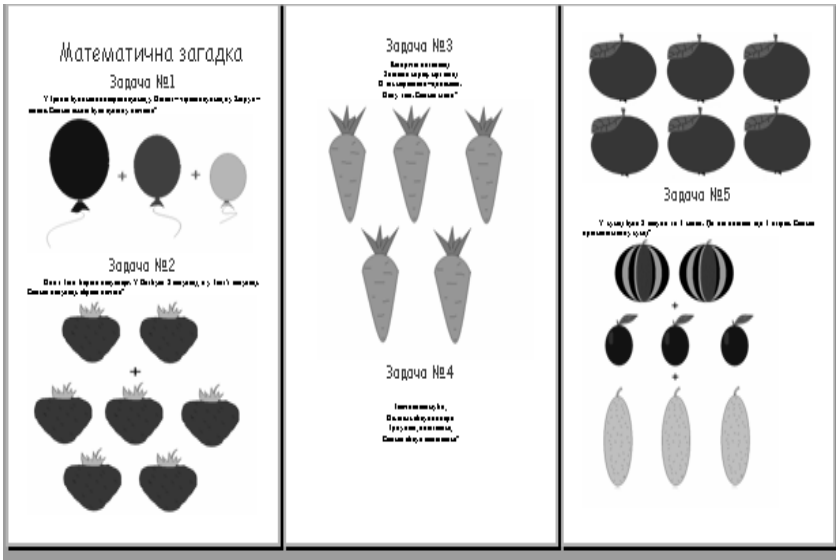


Рис. 1. Дидактичні матеріали з математики



Рис. 2. Структура вчительської презентації

Таблиця множення				
1	×	100	=	100
2	×	100	=	200
3	×	100	=	300
4	×	100	=	400
5	×	100	=	500
6	×	100	=	600
7	×	100	=	700
8	×	100	=	800
9	×	100	=	900
10	×	100	=	1000

Рис. 3. Приклад створення таблиці множення

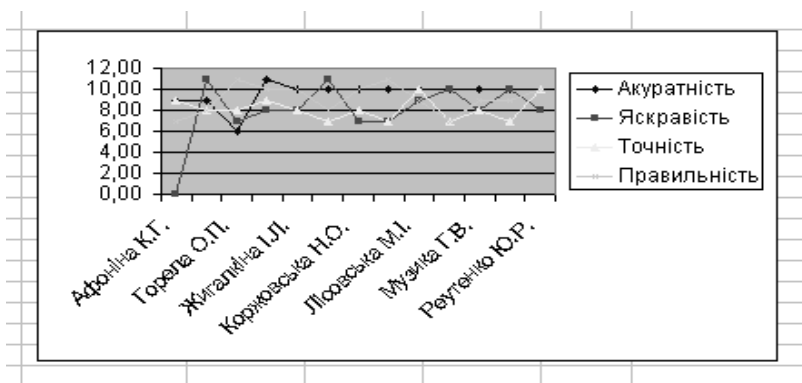


Рис. 4. Таблиця оцінювання заходів та рейтинг учасників

Література:

1. Босова Л.Л. Использование печатных наглядных пособий на уроках информатики в V-VI классах // ИНФО. – 2006. – №7.
2. Жалдак М.І. та ін. 20 років становлення і розвитку методичної системи навчання інформатики в школі та в педагогічному університеті // Комп'ютер у школі та сім'ї. – 2005. – №5.
3. Коменский Я.А. Избранные педагогические сочинения в 2-х т. Т. 1. / Под ред. А.И. Пискунова и др. – М., 1982.
4. Песталоцци И.Г. Избранные педагогические сочинения в 2-х т. Т.1. / Под ред. В.А. Ротенберг и В.М. Кларина. – М., 1981.
5. Савченко Е.М. Использование компьютера на уроках математики // Начальная школа. – 2006. – №5.
6. Ушинский К.Д. Проблемы педагогики. – М., 2002.
7. Фридман Л.М. Наглядность и моделирование в обучении. – М., 1984.